

CUPRINS

I. MOTTO	23	
II. EDITORIAL		
Libertate prin adevăr – <i>prof. univ. dr., judecător Evelina Oprina</i>	25	
III. LAUDATIO		
De Brevitate Vitae sau... Guadeamus Igitur. Sau Viorel Mihaiu Ciobanu, un Comenius modern – <i>prof. univ. dr. Viorel Roș</i>	28	
IV. ARGUMENTUM		
JUDECĂTORII ÎN CĂUTAREA ADEVĂRULUI – Eseu cu privire la rolul adevărului în ordinea de drept – <i>prof. univ. dr. Adrian Severin</i>		33
V. INTERVIURILE NUMĂRULUI		
Interviu cu prof. univ. dr. Nicolae Popa, Facultatea de Drept, Universitatea „Nicolae Titulescu”	47	
Interviu cu prof. univ. dr. Constantin Mitrache, Facultatea de Drept, Universitatea din București	52	
VI. JURISPRUDENȚĂ COMENTATĂ ȘI ADNOTATĂ		
1. Calificarea juridică a cererii de chemare în judecată în raport de finalitatea acesteia, iar nu de temeiul juridic invocat. Rolul activ al instanței. Semnificația dispozițiilor art. 22 C. pr. civ. (comentariu de conf. univ. dr., jud. Liviu Gheorghe Zidaru)	57	
2. Calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecății. Rolul activ al judecătorului (comentariu de jud. Dumitru Marcel Gavriș)	70	
3. Rolul instanței în identificarea și stabilirea temeiului de drept. Respectarea principiului disponibilității. Interpretarea dispozițiilor art. 22 alin. (4) C. pr. civ. (comentariu de jud. Oana Damian)	77	
4. Limitele exercitării rolului activ al judecătorului și calificarea temeiului juridic al cererii de chemare în judecată (comentariu de drd. Cărlan Nicolae Sergiu și prof. univ. dr. Claudia Roșu)	84	
5. Dreptul și obligația judecătorului de a da sau a restabili calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecății nu presupune și complinirea omisiunii părții de a formula un petit (notă de jud. dr. Demis-Marius Spărios)	90	
6. Rolul activ al judecătorului manifestat sub aspectul lămuririi cadrului procesual din perspectiva obiectului judecății și a subiectelor raportului juridic litigios. Limitele învestirii instanței. Clarificarea conținutului cererilor adiționale formulate în proces. Identificarea persoanelor care justifică legitimitate procesuală pasivă. Stabilirea limitelor devolutive ale apelului		

	determinate de ceea ce s-a apelat. Necesitatea apelării exprese a încheierii premergătoare cu caracter interlocutoriu (rezumat de jud. Alina-Ștefania Rotuna)	93
7.	Recalificarea juridică a cererilor formulate de părți, componentă esențială a rolului activ al judecătorului. Manifestarea acesteia doar în limitele fixate de părți cu privire la cadrul procesual ce constituie obiectul cercetării și dezbaterilor fondului cauzei. Neluarea în seamă a cererilor formulate prin concluziile scrise depuse la dosar (comentariu de jud. Romeo Glodeanu)	112
8.	Calificarea juridică a acțiunii, determinată de situația factuală prezentată. Limitele de aplicare a principiului rolului activ al instanței (comentariu de jud. Mihaela Glodeanu)	123
9.	Calificare cerere. Temeiul răspunderii (comentariu de jud. Andreea Tabacu)	133
10.	Limitele rolului activ al judecătorului în aflarea adevărului și corelarea acestui principiu cu principiul disponibilității. Omisiunea instanței de fond de a stabili cadrul procesual pasiv (comentariu de jud. Vlad Andrei Ardeleanu)	139
11.	Exercitarea rolului activ al judecătorului prin reformularea obiectului cererii. Încălcarea limitelor sesizării instanței și dreptului de dispoziție al părților (comentariu de jud. Adrian Neagu)	146
12.	Raportul dintre principiul disponibilității și principiul rolului activ. Contractul de asistență judiciară – contract cu executare dintr-o dată sau cu executare succesivă (notă de jud. Lucian Ciucur)	152
13.	Litigiu privind salarizarea funcționarilor publici. Exercitarea rolului activ al judecătorului în contextul asigurării unui echilibru cu celelalte două principii ale procesului civil, respectiv cel al disponibilității și cel al contradictorialității. Limite (comentariu de jud. dr. Diana Duma-Pătrașcu)	158
14.	Contencios administrativ. Introducerea în cauză a unei alte persoane atunci când raportul juridic dedus judecății o impune și părțile litigiului solicită sau acceptă o astfel de modificare a cadrului procesual. Rolul activ al judecătorului (notă de jud. dr. Demis-Marius Spărios)	172
15.	Reprezentarea consiliului local în consiliul de administrație al școlilor cu personalitate juridică. Rolul activ al instanței prin solicitarea dezlegării unor chestiuni de drept. Procedura incidentală prevăzută de art. 519-521 C. pr. civ. Judecata recursului pe motive de nelegalitate. Interpretarea și aplicarea legii civile și administrative (comentariu de jud. dr. Anamaria Cristina Cercel)	175
16.	Reprezentantul societății aflate în faliment care exercită în cadrul procedurii insolvenței calea de atac a apelului prevăzută de art. 43 din Legea nr. 85/2014 (notă de jud. Ana Maria Turculeț)	187
17.	Cerere în răspundere civilă delictuală. Limitele rolului (activ al) judecătorului în stabilirea temeiului de fapt calificat juridic exact al cererii în corelație cu principiul disponibilității în etapa stabilirii competenței generale, respectiv a celei materiale procesuale de soluționare a cauzei în primă instanță (comentariu de jud. Iulian Minaev)	191
18.	Malpraxis medical. Răspunderea civilă contractuală a medicului și a instituției medicale din alt stat al U.E. Raport juridic cu element de extraneitate. Inadmisibilitate pentru necompetența instanțelor românești. Calificarea cererii și identificarea normei comunitare aplicabile (comentariu de jud. Loreley Emese Mirea-Gajdo)	198

19. Conexare. Suspendare judecată. Încheiere interlocutorie. Posibilitatea revenirii asupra unei încheieri interlocutorii dacă, anterior conexării, în dosarul care s-a conexat la alt dosar s-a respins cererea de suspendare. Aprecierea instanței asupra legalității și eficacității măsurii suspendării (comentariu de jud. Loreley Emese Mirea-Gajdo).....	207
20. Rolul judecătorului în procesul civil. Limitele învestirii instanței. Modificarea cererii (notă de jud. Andreea Tabacu).....	214
21. Indicarea expresă de către reclamant a dispozițiilor legale incidente. Nemodificare de acțiune. Diferențierea față de modificarea temeiul juridic al cererii de chemare în judecată (comentariu de lect. univ. dr. Alin Speriusi-Vlad)	218
22. Acțiune în constatare. Excepție de ordine privată invocată prin întâmpinare tardivă. Efecte. Natura termenului de acceptare a succesiunii. Repunerea în termenul de acceptare a moștenirii (notă rezumativă de jud. Alexandru Asiminei).....	225
23. Rolul activ al judecătorului în administrarea probatoriului cauzei. Puterea conferită acestuia de a aprecia asupra probelor administrate, inclusiv prin recalificarea unora dintre acestea dintr-o categorie în alta (comentariu de jud. Romeo Glodeanu)	230
24. Recurs prin care se invocă lipsa rolului activ al instanței constând în nesolicitarea înscrisurilor aflate în posesia părții adverse. Caracterul nefondat al acestui motiv de recurs (comentariu de jud. Murgoci Luca Aurelian Marian)	239
25. Principiul rolului activ al judecătorului. Neaplicare în cazul suspendării facultative a judecării (notă de jud. dr. Demis-Marius Spărios).....	245
26. Sancționarea abuzului de drept procesual ca formă de manifestare a rolului activ al judecătorului în procesul civil. Recursul la principiile generale ale procedurii civile ca formă specifică de sancțiune a abuzului dreptului de a formula o cerere de intervenție principală, complementar sancțiunii specifice prevăzute de art. 12 alin. (1) C. pr. civ. (comentariu de jud. Romeo Glodeanu).....	247
27. Apelul. Limitele efectului devolutiv determinate de ceea ce s-a apelat. Rolul activ al judecătorului. Invocarea din oficiu a unui motiv de ordine publică (comentariu de jud. Andreea Maria Dumbrăveanu).....	253
28. Rolul activ al instanței de apel. Invocarea din oficiu, în baza prevederilor art. 479 alin. (1) teza finală C. pr. civ., a motivului de apel de ordine publică constând în nesocotirea de către prima instanță a dispozițiilor art. 78 alin. (2) C. pr. civ. (comentariu de jud. Daniel Marian Drăghici)	266
29. Respingerea cererii de deschidere a procedurii de insolvență pentru lipsa unor înscrisuri care trebuie depuse potrivit legii. Inexistența obligației instanței de a le solicita. Analizarea de către instanța de apel a cererii și pentru celelalte condiții de deschidere a procedurii insolvenței, după cenzurarea soluției (comentariu de jud. Andreea Tabacu).....	271
30. Lămuriri ale stării de fapt aduse de parte la solicitarea instanței și care nu constituie motive noi în susținerea recursului. Depunerea de înscrisuri noi în susținerea acestor lămuriri. Înălăturarea, ca tardivă, a modificării câtimii pretențiilor (notă de jud. dr. Demis-Marius Spărios)	280
31. Rolul judecătorului în aflarea adevărului. Analizarea tuturor argumentelor care susțin cererea de anulare a actului (notă de jud. Andreea Tabacu).....	284

32. Răspundere civilă delictuală. Publicarea unor extrase din rechizitoriu ce redau convorbirile telefonice în cadrul unui articol de presă, în timpul procedurii camerei preliminare. Limitele protecției instituite de art. 10 din Convenția europeană a drepturilor omului și măsurile pozitive impuse de art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului, în cazul ilicitului civil (comentariu de jud. Lucian Lungu)	291
33. Distincția pe planul efectelor între lipsa capacității de exercițiu, stare de drept care prezumă lipsa discernământului și lipsa discernământului, stare de fapt ca viciu de consimțământ la încheierea unui act juridic. Inexistența motivării instanței de apel, motiv de casare de ordine publică (comentariu de jud. Loreley Emese Mirea-Gajdo).....	301
34. Limitele investiției. Temei de drept. Aplicabilitatea Deciziei HP nr. 37/2019 și a Deciziei RIL nr. 29/2020. Aplicabilitatea art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Putere de lucru judecat (notă rezumativă de jud. Alexandru Asiminei)	316
35. Admisibilitatea analizării caracterului abuziv al clauzelor unui contract executat integral (notă rezumativă de jud. Laura Iuliana Mitric).....	337
36. Instituirea măsurii plasamentului copilului la terții intervenienți care au beneficiat de legături personale cu minorul (comentariu de jud. dr. Mădălina Jebelean)	341
37. Condiții de admisibilitate/temeinicie a ordonanței președințiale. Stabilire domiciliu minor. Program de vizitare minor (notă de jud. Alexandru Asiminei)	348
38. Plângere de carte funciară. Refuz de notare a unui drept de abitație. Verificările judecătorului în cadrul reexaminării (comentariu de jud. Ștefan-Alexandru Toma)	353
39. Acțiune în constatarea nulității deciziei angajatorului prin care se ia act de demisia salariatului. Inadmisibilitate. Nulitate parțială în privința temeiului juridic indicat de angajator. Reconstituirea fișei postului (comentariu de jud. Corina Mihaela Marcu-Șiman)	356
40. Acordarea stimulentului de inserție pentru persoanele îndreptățite la concediul pentru creșterea copilului în considerarea veniturilor obținute prin indemnizația de maternitate. Interpretare legală – așteptare rezonabilă (notă rezumativă de jud. Marius Galan)	367
41. Anulare act administrativ normativ. Efecte erga omnes. Efecte asupra actelor administrative individuale emise în baza actului normativ (notă rezumativă de jud. Remus Sas)	370
42. Noțiunea de proces echitabil. Autoritatea de lucru judecat și puterea de lucru judecat, noțiuni distincte. Respectarea efectului pozitiv al puterii de lucru judecat. Exces de putere (notă rezumativă de jud. Remus Sas)	374
43. Nulitate hotărâri AGA privind majorarea capitalului social și cooptarea unui nou asociat, respectiv cesionarea de către asociat a unui număr de părți sociale către noul asociat, motivată pe fraudă la lege. Distincție între fraudă la lege, ca motiv de nulitate absolută act juridic, și fraudă creditorilor, motiv al acțiunii pauliene (comentariu de jud. Anca Cazacu)	379
44. Insolvență. Comunicarea cu organele procedurii prin mijloace electronice (comentariu de jud. Andreea Tabacu).....	386
45. Dreptul la tăcere al martorului. Folosirea declarațiilor date de martor cu încălcarea dreptului la tăcere. Nulitate relativă (notă de jud. dr. Cristinel Ghigheci și jud. Vlad Neagoe).....	393

VII. MECANISME DE UNIFICARE A PRACTICII JUDICIARE

Rolul judecătorului în aflarea adevărului	400
– Repere desprinse din jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție – (<i>Tabita Monica Maftai</i>)	400
Cooperarea dintre Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești în vederea dezlegării unor chestiuni de drept (<i>judecător drd. Laura Cristina Carcia</i>)	421

VIII. JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE A ROMÂNIEI

Rolul activ al judecătorului. Repere din jurisprudența Curții Constituționale (<i>conf. univ. dr. Marieta Safta</i>)	442
---	-----

IX. JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

Rolul judecătorului în aflarea adevărului. Selecție de jurisprudență a Curții europene a Drepturilor Omului din 2020-2022 (<i>Roxana Rizoiu</i>)	458
---	-----

X. JURISPRUDENȚA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

Rolul judecătorului național. Autonomia procedurală a statelor membre. Principiile efectivității și echivalenței - selecție de jurisprudență a Curții de Justiție a Uniunii Europene – (<i>jud. dr. Mirela Stancu</i>)	465
---	-----

XI. DEZBATERI

1. Anticiparea vocației judecătorului și drepturile sociale în acțiune (<i>prof. univ. dr. Claudia Ana Moarcăș</i>)	473
2. Acțiune în revendicare și grănițuire. Necitarea proprietarului actual. Rolul activ al judecătorului (<i>jud. dr. Gabriela-Cristina Frențiu</i>)	488
3. Condițiile în care se poate pronunța o hotărâre care să țină loc de contract în domeniul imobiliar (<i>av. Roxana Luchianov</i>)	497
4. Probleme complexe în procedura de confirmare a planului de reorganizare (<i>jud. dr. Anca Buta, av. dr. Andreea Deli</i>)	506
5. Rolul activ al judecătorului în litigiile privind achizițiile publice (<i>jud. dr. Demis-Marius Spărios</i>)	522
6. Rolul judecătorului în aflarea adevărului (<i>judecător Ana-Maria Puiu</i>)	534
7. Judecătorul între procedura acuzatorială și inchizitorială, între datorია aflării adevărului cu toate mijloacele legale și obligația de a respecta disponibilitatea părților și limitele investiției (<i>jud. Loreley Mirea-Gajdo</i>)	541
8. Unele considerații privind exercitarea rolului activ al judecătorului în raport cu temeiul juridic al cererii de chemare în judecată (<i>Bogdan Dumitrache</i>)	567
9. Lipsa coparticipării procesuale imperative. Remedii și consecințe (<i>jud. dr. Ioan Ilieș Neamț</i>)	586
10. Motivarea „nemotivată” a deciziei din calea de atac sau preluarea identică a considerentelor hotărârii primei instanțe (<i>avocat Octavian Popescu, avocat Sebastian-Constantin Calancea</i>)	624

11. Excepțiile de la regulile devoluțiunii în apel (<i>lect. univ. dr. Alin Speriusi-Vlad</i>).....	634
12. Interpretarea și sfera de aplicare a dispozițiilor art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă (<i>lect. univ. dr. Ioana Veronica Varga</i>)	643
13. Accesul creditorilor la patrimoniul de afecțiune neermetic al debitorilor (<i>conf. univ. dr. Manuela Tăbăraș, exec. jud. Căliman-Habet Emanuel</i>).....	650
14. Caracteristicile și valoarea juridică a recunoașterii învinuirii în cadrul procedurii abreviate de judecată (<i>jud. dr. Victor Văduva</i>)	656

XII. VARIA

1. Perioada de probă. Dificultăți teoretice și practice (<i>jud. drd. Corina Mihaela Marcu-Șiman</i>).....	666
2. Dreptul condamnaților la telemuncă – exercitarea unui drept în pas cu tehnologia – (<i>av. dr. Ioan Mircea David</i>).....	682
3. Rolul mecanismelor de coping și al coerenței inimă – creier în gestionarea stresului profesional al judecătorului (<i>psiholog Maria Nicoleta Mocanu</i>).....	688

XIV. TEMATICA NUMERELOR VIITOARE	696
---	-----